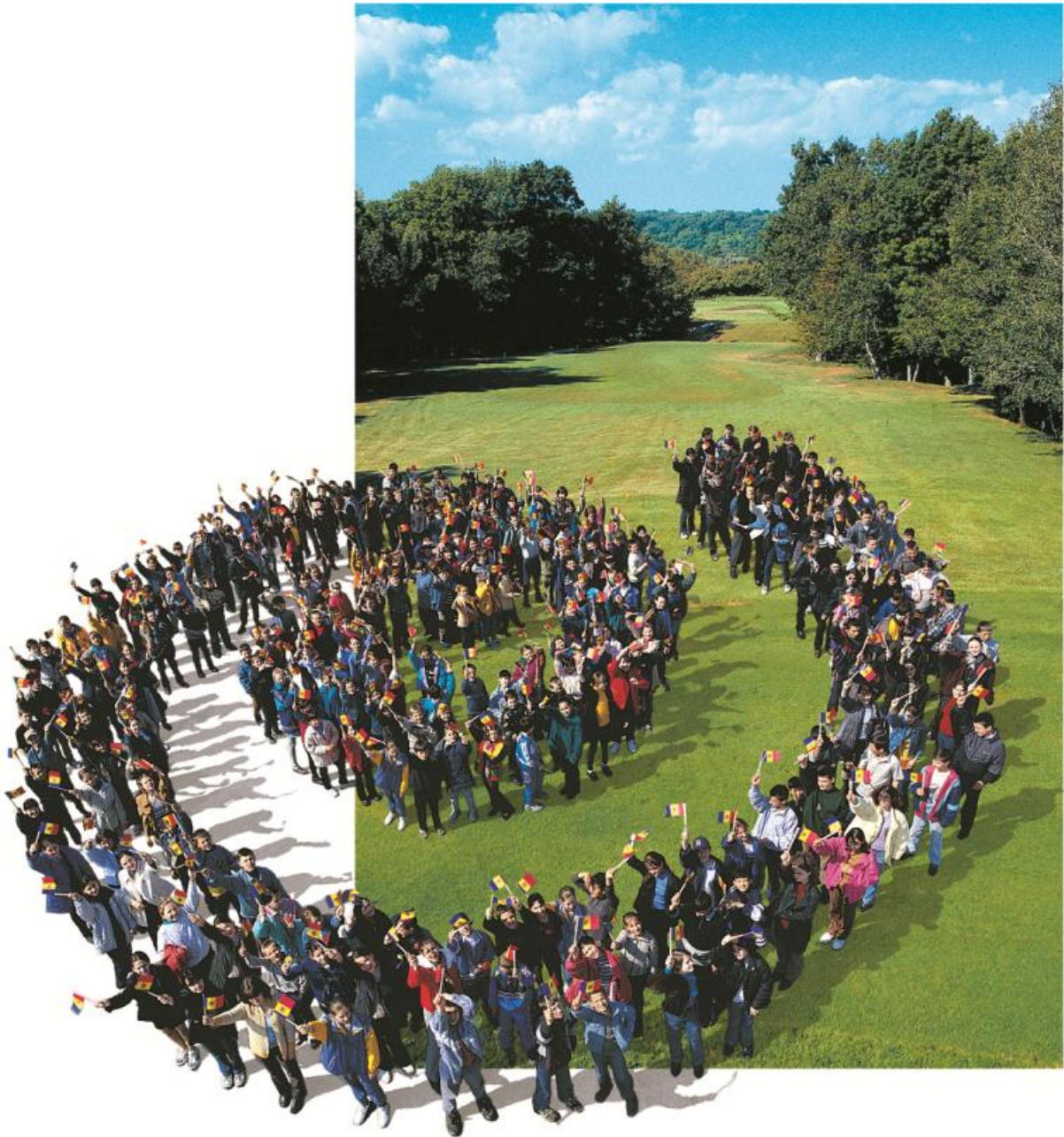

FUNDAȚIA SOROS-MOLDOVA

BULETIN INFORMATIV

FEBRUARIE 2012

CUPRINS

Programul Buna Guvernare

Programul Egalitate și Participare Civică

Programul Politici Culturale

Anunțuri

Evenimente viitoare

Fundația Soros-Moldova este o organizație neguvernamentală, nonprofit și apolitică, înființată în anul 1992 de către filantropul George Soros, cu scopul de a promova valorile societății deschise în Moldova. Fundația contribuie la democratizarea societății prin elaborarea și implementarea unor programe în diverse domenii, precum: mass-media, politici culturale, reforma judiciară, buna guvernare, participare civică și sănătate publică. Ne puteți contacta, scriindu-ne pe adresa: **str. Bulgară, 32, Chișinău, R. Moldova**; sau la adresa de e-mail: **foundation@soros.md**.

Telefoane de contact: 270232, 270031, 274480; fax - 270507

Ne găsiți și pe **Facebook** – Fundația Soros-Moldova.

PROGRAMUL BUNA GUVERNARE

R. MOLDOVA ARE DE PARCURS O CALE LUNGĂ PÂNĂ LA EFICIENȚA PROCESULUI BOLOGNA ÎN SISTEMUL UNIVERSITAR

Republica Moldova este participantă la Procesul Bologna din 2005, când au fost realizate mai multe reforme în domeniul învățământului superior. De atunci și până în prezent, situația în sistemul universitar arată în felul următor: lipsa unei agenții autonome de acreditare și evaluare a universităților; o finanțare arbitrară, fără a se lua în calcul necesitățile reale ale universităților; o autonomie universitară deficitară; persistența mai multor neclarități privind școlile doctorale, dar și în alegerea disciplinelor opționale și a funcționării de facto a sistemului de credite. Concluziile sunt parte a studiului „**Sistemul de învățământ superior din Republica Moldova în contextul Procesului Bologna: 2005-2011**”, elaborat la inițiativa și cu susținerea financiară a **Programului Buna Guvernare al Fundației Soros-Moldova**, de către experții Institutului pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”.

Autorii studiului și-au propus să evalueze situația curentă a învățământului superior din R. Moldova în contextul participării la implementarea obiectivelor Procesului Bologna. S-a constatat că trecerea la o nouă structură în învățământul superior încă nu a dat randamentul necesar, iar majoritatea obiectivelor și valorilor procesului Bologna nu au obținut o largă răspândire în sistemul de învățământ superior.

Dacă procesul Bolognian presupune o structură a sistemului universitar format din trei cicluri, cadrul legislativ actual din țara noastră nu instituie studiile de doctorat drept ciclul III în arhitectura generală a învățământului superior. Mai mult, se atestă o reținere a Academiei de Științe în formarea și gestionarea adecvată a acestui ciclu. La acest capitol, experții recomandă definitivarea cât mai rapidă a proiectului Codului Educației și să-l propună Parlamentului spre adoptare. Codul Educației urmează să descentralizeze procesul de finanțare a cercetării științifice, dar și să traseze în mod clar nivelele de educație, reducând concurența între ele.

Confuzii creează și sistemul de credite transferabile, garantate de procesul Bologna. Dacă de jure, acesta trebuie să funcționeze drept un sistem de transfer automat, în realitate, în cazul unui transfer de la o universitate la alta, studentul trebuie să susțină examene, fără a se lua în considerație creditele pe care le-a obținut anterior. În acest context, autorii studiului remarcă și caracterul formal al mobilității academice. Dacă cea externă există grație unor programe ale UE, mobilitatea interuniversitară sau cea internă lipsesc cu desăvârșire.

Studiul recomandă informarea studenților în privința opțiunilor de mobilitate academică, dar și semnarea de către universități a acordurilor de colaborare în acest domeniu, fapt ce ar asigura calitatea studiilor.

Prevederile procesului Bologna analizate în raport cu situația sistemului universitar ridică o altă neclaritate ce ține de analiza calității învățământului. Chiar dacă legea R. Moldova prevede în mod expres crearea unei Agenții Naționale de Asigurare a Calității, aceasta lipsește în prezent. Rolul agenției ar consta în preluarea într-o manieră transparentă și autonomă activitatea de acreditare și evaluare a instituțiilor superioare de învățământ. Or, astăzi, programele de masterat înființate și autorizate în 2008 nu au mai putut fi acreditate, iar foarte multe instituții activează în baza unor acreditări din perioada 2001-2005.

Cât privește finanțarea bugetară a universităților, experții IDIS propun așa-numita “finanțare per student”, în baza unor prognoze competente. De altfel, ei recomandă lichidarea restricțiilor de înmatriculare la studiile prin contract, precum și dreptul universităților de a-și stabili nivelul taxei de școlarizare. Aceste modificări ar duce la o autonomie extinsă a universităților, asigurând succesul reformării întregului sistem universitar.

Studiul integral poate fi accesat la www.soros.md.

AU FOST FĂCUTE TOTALURILE CAMPANIEI „CERE SOCOTEALĂ PENTRU BANII PUBLICI!” ÎN ANUL 2011

La sfârșitul lunii februarie, la Chișinău a avut loc masa rotundă de evaluare a activităților de monitorizare a transparenței și eficienței utilizării banilor publici în mun. Chișinău în cadrul campaniei **“Cere socoteală pentru banii publici!”**. La eveniment au participat peste 30 de funcționari din administrația municipală, șefi ai direcțiilor generale ale Consiliului Municipal, reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, Agenției Achiziții Publice, Curții de Conturi, experți și jurnaliști.

În perioada iunie 2011 – februarie 2012, un grup de monitorizare, format din jurnaliști, cetățeni și reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale s-au implicat în controlul transparenței procesului de elaborarea și executare a bugetului municipal și în monitorizarea selectivă a utilizării banilor publici în cadrul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport și Direcției Generale Asistență Socială din municipiul Chișinău. **Rezultatele monitorizării au fost reflectate în rapoartele trimestriale care au conținut constatările și recomandările echipei de monitorizare, în 18 articole publicate la rubrica „Cere socoteală pentru banii publici!” în publicația “Ziarul de Gardă”, 12 reportaje tematice și un film documentar, prezentate la postul public de Televiziune Moldova 1.**

Valeriu Chițan, membru al Curții de Conturi a apreciat inițiativa acestui proiect: *„Salutăm ideea implementării unor astfel de proiecte și susținem astfel de inițiative, deoarece sunt desfășurate activități similare cu cele desfășurate de noi”*.

Petru Macovei, director-executiv API a declarat că scopul proiectului a fost implicarea cât mai activă a cetățenilor în activitățile de control public al banilor publici: *„Cetățenii trebuie să cunoască cum sunt gestionați banii publici, iar în cadrul campaniei noi am vrut să le amintim locuitorilor capitalei că ei au dreptul să ceară socoteală autorităților pentru cheltuirea banilor publici”*.

La rândul lor, membrii echipei de monitorizare (Vasile Cioaric, Lilia Zaharia, Stela Jemna, Emilia Zgârvaci) și consultanta proiectului Galina Colun au menționat că Primăria și Consiliul Municipal Chișinău au restanțe în asigurarea transparenței reale a procesului de elaborare și executare a bugetului municipal, iar implicarea cetățenilor și a grupurilor de interes în procesul de elaborare a bugetului trebuie sporită. Nu este suficient de transparent și bine planificat nici procesul de achiziții publice, fapt ce alimentează percepția corupției, iar ca rezultat al nerespectării clauzelor contractuale de către agenții economici care câștigă licitațiile publice uneori au de suferit beneficiarii direcți, în special copiii.

***Cere socoteală
pentru banii publici!***

Evenimentul a fost realizat în cadrul proiectului **„Monitorizarea utilizării banilor publici la Chișinău și Bălți”**, implementat de API cu susținerea financiară a Programului Buna Guvernare al Fundației Soros-Moldova.

Filmul documentar „Cere socoteală pentru banii publici” realizat de jurnaliștii echipei „Mesager”, Vitalie Guțu și Elena Moldoveanu, poate fi văzut la <http://www.trm.md/ro/moldova1/documentar-cere-socoteala-pentru-banii-publici/>.

PROGRAMUL EGALITATE ȘI PARTICIPARE CIVICĂ

PERSOANELE DEZAVANTAJATE ÎN VIZORUL PRESEI

Asociația Presei Independente a lansat Raportul de monitorizare a presei scrise și portalurilor informaționale „**Persoanele dezavantajate în vizorul presei**”, în cadrul unei mese rotunde, la care au participat editori, reprezentanți ai grupurilor defavorizate și minoritare. API a monitorizat 22 de instituții mass-media în lunile noiembrie-decembrie 2011, cu scopul de a determina gradul de corectitudine al conținutului editorial în cazul reflectării temelor care au în calitate de protagoniști persoane defavorizate și cele din grupurile minoritare.

Potrivit raportului, cele 22 de instituții mass-media monitorizate* au abordat situația/problemele copiilor/minorilor în dificultate, grupurilor minoritare, persoanelor cu dizabilități, femeilor în dificultate, etc., cumulat, în 292 de materiale. Jumătate din articole au fost publicate în presa scrisă națională, pe când 41 de materiale (14%) – în presa on-line. Cele mai multe subiecte publicate în perioada de referință au vizat persoanele cu dizabilități (41% din numărul total de materiale) și copiii/minorii în dificultate (38% din numărul total de materiale). Subiectele care s-au referit la femei în dificultate și la grupuri minoritare au constituit a cincea parte din numărul total de materiale.

Autorii raportului au constatat că, în multe cazuri, titlurile materialelor supuse monitorizării nu au corespuns conținutului articolului propriu-zis. Uneori titlurile nu doar au fost formulate inexact, ci au conținut derogări de la normele deontologice și chiar de la legislația în vigoare. În toate cazurile este vorba de presupuși infractori, vinovăția cărora nu fusese dovedită până la publicarea subiectelor, jurnaliștii neglijând principiul prezumției nevinovăției. Au fost înregistrate și cazuri de abordare inadecvată a temelor monitorizate, în special prin utilizarea unui limbaj impropriu cu referire la caracterizarea protagoniștilor, prin stilul și tonalitatea unor subiecte care au scos în evidență recidiva unui jurnalism învechit, când autorităților, cu orice ocazie, li se „cântau” osanale.

Autorii raportului au formulat mai multe recomandări pentru îmbunătățirea conținutului editorial al mass-media în reflectarea drepturilor/situației persoanelor defavorizate și a celor din grupurile minoritare. Astfel, se recomandă ajustarea politicilor editoriale în vederea reflectării sistematice, uniforme și planice a tematicii care vizează persoanele dezavantajate; renunțarea la terminologia discriminatorie, gen „invalid”, „persoană cu handicap”, „orb”, „condamnat”, „țigan” etc.; îmbunătățirea calității limbajului jurnalistic; eliminarea tendinței de a adopta „stilul plângăret” când scriem despre o persoană dezavantajată, etc.

Raportul de monitorizare „Persoanele dezavantajate în vizorul presei” a fost elaborat de API în cadrul proiectului „Prevenirea fenomenului discriminării prin intermediul presei scrise”, finanțat de Programul Egalitate și Participare Civică al Fundației Soros-Moldova.

În cadrul aceluiași eveniment, API a lansat un concurs de materiale jurnalistice referitoare la situația/drepturile persoanelor din grupurile defavorizate și/sau minorități, care vor fi publicate în perioada februarie-septembrie 2012.

- Publicațiile care au fost monitorizate sunt: ziarele cu distribuție națională „Timpul de dimineață”, „Jurnal de Chișinău”, „Moldova Suverană”, „Adevărul”, „Panorama” și „Ziarul de Gardă”; ziarele cu distribuție regională/locală „Cuvântul” (Rezina), „Ecolul Nostru” (Sângerei), „Unghiul” (Ungheni), „SP” (Bălți), „Curierul de Hâncești” (Hâncești), „Est Curier” (Criuleni), „Ora Locală” (Ialoveni), „Cuvântul Liber” (Leova), „Expresul” (Ungheni), „Gazeta de Sud” (Cimișlia), „Glia Drochiană” (Drochia) și „Observatorul de Nord” (Sorooca); site-urile/portalurile www.unimedia.md, www.noi.md, www.24h.md și site-ul ziarului „Profsoiuznîe Vesti” (Tiraspol) – www.profvesti.org

Raportul de monitorizare „Persoanele dezavantajate în vizorul presei” și anunțul despre concursul de materiale jurnalistice „Promovarea drepturilor persoanelor din grupurile defavorizate și minorități” pot fi accesate pe site-ul www.api.md.

PROIECTUL CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR ORGANIZAȚIILOR NEGUVERNAMENTALE ÎN DOMENIUL PREVENIRII ȘI COMBATERII FENOMENULUI DISCRIMINĂRII

PUBLICAȚII LANSE

De curând, a fost publicat ghidul "**Comunicarea cu și despre persoanele cu dizabilități intelectuale**", elaborat de Asociația "Keystone Human Services International Moldova", cu susținerea financiară a Programului Egalitate și Participare Civică al Fundației Soros-Moldova. Ghidul este adresat jurnaliștilor și are drept scop promovarea unui limbaj și atitudini nediscriminatorii în abordarea subiectelor ce vizează dizabilitatea intelectuală.

Ghidul poate fi găsit la <http://soros.md/publication/2012-02-28-0>.

În cadrul aceluiași proiect, Asociația "Keystone Human Services International Moldova" a publicat și cartea "**Punte către înțelegere. Educație pentru incluziune, toleranță, acceptare**", ce poate fi citită la <http://soros.md/publication/2012-02-28>. Cartea vine în ajutorul învățătorilor și părinților de a explica celor mici ce înseamnă „dizabilitate”, oferind recomandări practice despre modul potrivit în care să discute cu persoanele cu dizabilități.

REPORTAJE / INTERVIURI REALIZATE

PRO sau CONTRA concedierii din cauza HIV?

Denis Maruha este infectat cu HIV și face parte dintre puținii care vorbesc despre această infecție fără frică. Era pe cale să fie concediat, însă a avut curajul să lupte pentru drepturile sale atunci când șefii și colegii de serviciu au aflat despre statutul său de persoană seropozitivă. De 12 ani, Denis crede că vaccinul pentru a combate infecția HIV este informarea și toleranța.

Interviul poate fi citit la <http://discriminare.md/istoria-mea/pro-sau-contr-concedierii-din-cauza-hiv/>.

Rasism vs ospitalitatea moldovenilor

Mazin El Hassan este de origine sudanez și locuiește în Moldova din 2005. A venit la Chișinău să urmeze studii superioare. Spune că a îndrăgît țara noastră, dar recunoaște că la un moment dat și-a dorit să plece definitiv din Moldova din cauza controalelor excesive ale Poliției și din cauza acostărilor din stradă.

Istoria lui Mazin o puteți citi la <http://discriminare.md/istoria-mea/rasism-vs-ospitalitatea-moldovenilor/>.

Copiii fără acte rămân și fără identitate

Denis Fetico are 15 ani și a fost lăsat la școala internat din Cupcini când avea doar trei ani. De la naștere și până acum nu a avut niciodată acte de identitate. În prezent, învață la Liceul "Pan Halipa" din orașul Edineț. Dreptul la identitate este frecvent încălcat în cazul copiilor abandonati, iar în consecință, ei nu pot beneficia nici de asistență medicală, nici de studii și nici de protecție socială din partea statului.

Reportajul poate fi văzut la <http://discriminare.md/reportaje/copii-fara-acte-copii-fara-identitate/>.

Rasism și persecuții în lupta cu străinii

Faptul că este activ politic și își expune pe șleau concepțiile lui despre viitorul Moldovei, l-a făcut pe John Onoje cel mai cunoscut străin din țară. Totuși, lăsam deoparte activismul și verva lui civică, pentru a descoperi omul dincolo de aparențe.

Interviul poate fi citit la <http://discriminare.md/istoria-mea/rasism-si-persecutii-in-lupta-cu-strainii/>.

Materialele sunt publicate în cadrul proiectului „Despre discriminare și diversitate pe înțelesul tuturor”, implementat de Centrul de Informare și Documentare în domeniul Drepturilor Omului, cu susținerea financiară a Programului Egalitate și Participare Civică al Fundației Soros-Moldova.

Calvarul unui tânăr cu dizabilități ajuns la ghișeul funcționarilor

De aproape doi ani, un tânăr cu dizabilități din Bălți, invalid de grupa I, încearcă să privatizeze apartamentul în care a locuit din copilărie împreună cu mama sa. După moartea mamei, în 2010, el a fost dus la Spitalul de Psihiatrie, deoarece în altă parte nu se găsisse plasament pentru el. Tânărul însă nu ar fi trebuit să se afle acolo, întrucât nu este bolnav psihic. Ca și cum acest lucru nu ar fi fost de ajuns, funcționarii de la Primărie au refuzat să îi primească dosarul pentru privatizarea locuinței. Doar după insistențele asistentului social de la Bălți și intervenția avocatului parlamentar actele au fost acceptate.

Povestea integrală a tânărului o puteți afla la <http://www.investigatii.md/index.php?art=538>.

Materialul a fost publicat în cadrul Campaniei „Jurnaliștii pentru șanse egale și diversitate”, desfășurată de Centrul de Investigații Jurnalistice, cu susținerea financiară a Programului Egalitate și Participare Civică al Fundației Soros-Moldova.

PROGRAMUL POLITICI CULTURALE

12 INIȚIATIVE AU AJUNS ÎN ETAPA FINALĂ A CONCURSULUI „CASA DE CULTURĂ – MODEL DE CONSOLIDARE A COMUNITĂȚII LOCALE PRINTR-UN PARTENERIAT CIVIL”

Proiectul „Casa de cultură – model de consolidare a comunității locale printr-un parteneriat civil” a intrat în ultima etapă de preselecție. Din cele 55 de dosare depuse până la sfârșitul anului trecut, doar 12 inițiative au reușit să se califice în această fază de selectare.

Inițial, toate cererile depuse au fost analizate prin prisma îndeplinirii criteriilor de competențe necesare pentru a pune în aplicare obiectivele proiectului. Cererile care nu au îndeplinit criteriile de selectare, nu au inclus setul de documente necesare sau nu au fost depuse în termenii prevăzuți, au fost retrase din concurs.

Selectarea s-a făcut în baza evaluării calității cererilor de participare în concurs, experienței și potențialului organizațiilor solicitante, existenței acordului de colaborare încheiat între casa de cultură, organizația neguvernamentală și confirmarea din partea administrației publice locale privind disponibilitatea de a aloca cel puțin 4000 de EURO pentru realizarea proiectului.

În procesul de examinare a dosarelor au fost luați în considerare mai mulți indicatori, precum capacitățile instituționale ale organizațiilor și competențele echipei de implementare, experiența anterioară de colaborare, gradul de corelație între viziunile și scopurile urmărite de solicitant și obiectivele proiectului. Mai mult, cei care au depus dosarele și au fost admiși în concurs au avut posibilitatea să prezinte și să susțină în public conceptele de dezvoltare în cadrul meselor rotunde organizate la 27 ianuarie, 1 februarie și 8 februarie a.c.

Organizatorii proiectului au analizat dosarele, ținând cont de următoarele criterii:

- disponibilitatea de a coopera cu casa de cultură și cu organizația neguvernamentală, dar și sprijinul autorităților publice locale / raionale, stipulat în condițiile generale ale concursului;
- concordanță de opinii dintre obiectivele proiectului și problemele, scopul identificate de solicitant;
- calitatea proiectelor și programelor de dezvoltare implementate în prezent de către solicitanți în cadrul organizațiilor pe care le reprezintă;
- experiența anterioară a organizației și potențialul de participare la realizarea proiectului;

- intențiile menționate în scrisoarea de motivare;
- pregătirea individuală și organizațională pentru a participa într-un proiect cu un termen de implementare de doi ani;
- cunoașterea limbii engleze în cadrul echipei a constituit un avantaj în selectarea câștigătorilor preselecției

În rezultat, pentru următoarea etapă a concursului, au fost selectate 12 echipe, reprezentante ale următoarelor localități:

1. s. Mereni, r. Anenii Noi
2. s. Colibași, r. Cahul
3. or. Rezina
4. s. Bravicea, r. Călărași
5. s. Băhrinești, r. Florești
6. or. Ștefan Vodă
7. s. Hîrjauca, r. Călărași
8. or. Durlești
9. s. Cucuruzeni, r. Orhei
10. s. Gaidar, r. Ciadîr-Lunga
11. s. Cubolta, r. Sîngerei
12. s. Răduleni Vechi, r. Florești

Etapa de selectare a proiectelor finaliste va fi una complexă și va include mai multe componente. În primul rând, se va ține cont de calitatea cartografierii resurselor culturale din zonă, evaluată de un expert internațional, care să se alieze unui set de criterii de evaluare, despre care participanții vor afla în prealabil.

De asemenea, un alt expert va evalua nivelul profesional al candidaților, experiența acestora, precum și raportul de congruență dintre activitățile și obiectivele proiectului. Cel de-al treilea consultant va organiza un sondaj în rândul populației prin intermediul focus-grupurilor pentru a stabili dacă persoanele candidate se bucură de încredere și sprijin în comunitățile din care fac parte, dar și modul în care analiza problemelor și a priorităților efectuată de candidat corespunde cu cea a opiniei publice.

Rezultatele finale vor fi anunțate la mijlocul lunii iunie, 2012, pentru ca activitățile propriu-zise să înceapă în iulie.

Proiectul „**Casa de cultură – model de consolidare a comunității locale printr-un parteneriat civil**” a fost lansat de **Fundația Soros-Moldova și Centrul de Politici Culturale, având susținerea Fundației Culturale Europene (Amsterdam)**. Proiectul urmărește crearea unor modele de reorganizare a caselor de cultură în centre de furnizare a serviciilor culturale pentru populație în bază de parteneriat și cooperare între instituțiile de cultură, organizațiile ce reprezintă sectorul civic și instituțiile Administrației Publice. La încheierea proiectului vor fi constituite premise pentru crearea, în baza caselor de cultură, a șase centre moderne de prestare a serviciilor culturale. Aceste instituții vor contribui eficient la dezvoltarea comunităților rurale sau a centrului raional, vor introduce metode moderne de management, vor crea platforme pentru abordarea transparentă a problemelor existente.

ANUNȚURI

ANUNȚ PRIVIND DEPUNEREA CONCEPTELOR DE PROIECT ÎN CADRUL PROGRAMULUI EE:PFF

Termen limită: 15 martie, 2012.

Programul Est Est: Parteneriat fără Frontiere (PEE:PFF) al Fundației Soros-Moldova invită organizațiile neguvernamentale, centrele de analiză (think-tank) și echipele de experți din Moldova să prezinte concepte de proiecte, care au drept scop facilitarea schimbului de experiențe, idei și opinii cu parteneri din străinătate, preponderent cu cei din Europa Centrală și de Est, în vederea consolidării societății civile și multiplicării eforturilor de democratizare a societății prin abordarea problemelor de interes comun. Ideile propuse se vor referi atât la proiectele bilaterale, cât și la cele multilaterale.

Ideile de proiect se vor conforma următoarelor priorități ale Programului EE:PFF anunțate pentru anul 2012:

- Facilitarea transferului de experiență acumulată în procesul de aderare și post-aderare a țărilor-membre ale UE către vecinii estici, inclusiv către Moldova, prin organizarea vizitelor de studiu, seminarelor, conferințelor, studiilor de caz etc.;
- Încurajarea activismului și participării cetățenilor în vederea soluționării problemelor ce țin de democratizarea societății, implementarea reformelor în domeniile-cheie și asigurarea unei guvernări transparente;
- Sporirea capacităților societății civile prin studierea experiențelor avansate care vor oferi accesul la surse alternative de informare, cunoștințe noi, vor contribui la dezvoltarea abilităților de liderism etc.
- Identificarea unor soluții acceptabile de depășire a conflictelor existente sau emergente din regiune prin elaborarea unei platforme comune și edificarea bunei înțelegeri într-un mediu multicultural;
- Sprijinirea unor idei de proiecte care vor avea drept finalitate elaborarea unor studii și analize comune, inițiative legislative, campanii advocacy etc., axate pe studierea experiențelor pozitive în implementarea respectivelor politici, care ar putea conduce la depășirea/diminuarea problemelor sociale, politice și economice din societate.

Conceptul de proiect va fi prezentat în limba engleză, până la 2 pagini, și se va referi la: ideea proiectului (scopul și obiectivele); parteneri internaționali și locali ai proiectului și grupul țintă; planul succint al activităților preconizate; rezultatele urmărite; impactul imediat și cel așteptat; suma estimativă a bugetului (fără a include cheltuielile partenerului).

Conceptele de proiect prezentate vor fi examinate de Consiliul de Experți al Programului EE:PFF din Moldova și de fundațiile-participante. Doar autorii conceptelor avizate pozitiv vor fi invitați să elaboreze propunerea de proiect completă. Informația despre cerințele Programului poate fi obținută de pe pagina web a Fundației Soros-Moldova <http://www.soros.md/easteast>.

Conceptele de proiect vor fi prezentate doar în versiunea electronică și expediate în atenția Directorului Programului EE:PFF, Ana Corețchi, la adresa de e-mail: acoretchi@soros.md. Mai multă informație puteți obține la sediul Fundației Soros-Moldova de pe str. Bulgară 32; tel. (37322) 274480; persoana de contact: Marina Scîlfos-Cogîlniceanu, Coordonator al Programului EE:PFF.

ULTIMA SELECȚIE A JURNALIȘTLOR ȘI ACTIVIȘTILOR DIN DOMENIUL DREPTURILOR OMULUI

Termen limită: 21 martie, 2012, ora 17.00.

Încălcarea dreptului la libertatea și siguranța persoanei nu este una ocazională în Moldova. Aceasta reprezintă un fenomen sistemic și continuu. Moldova este în mod constant condamnată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului pentru violarea acestui drept fundamental, în mod special din cauza motivărilor slabe ale mandatelor de arest emise de judecătorii de instrucție moldoveni. Funcția judecătorilor de instrucție este de a asigura respectarea drepturilor și libertăților fundamentale la etapa pre-judiciară a procesului penal prin exercitarea controlului judiciar asupra acțiunilor de urmărire penală și prin aplicarea unui număr de măsuri procesuale de constrângere, inclusiv arestarea preventivă. Deși deciziile (încheierile) pe care le pronunță judecătorii de instrucție afectează direct libertatea persoanelor, în practică acestea nu sunt altceva decât niște „forme fără fond”, deoarece de cele mai multe ori nu sunt motivate sau sunt motivate insuficient. Atât organizațiilor societății civile, cât și organelor de autoadministrare judecătorească le lipsesc instrumentele necesare de monitorizare permanentă a activității judecătorilor de instrucție pentru a-i face responsabili pe aceștia din urmă de lipsa motivării adecvate a mandatelor de arest emise.

La etapa actuală, instituțiile internaționale și europene exercită o presiune tot mai insistentă asupra Moldovei pentru ca aceasta să-și reformeze sistemul de justiție, în special sistemul judecătoresc. Totuși, acțiunile întreprinse până acum în această direcție de către autoritățile judiciare și guvern sunt lipsite de consistență.

În condițiile descrise, **Programul de Drept al Fundației Soros-Moldova (PD/FSM)** în cooperare cu Programul pentru Drepturile Omului și Buna Guvernare din cadrul Fundațiilor pentru o Societate Deschisă-Budapesta (HRGGP/OSF) implementează proiectul „**Îmbunătățirea respectării dreptului la libertatea și siguranța persoanei în Moldova**”. Proiectul urmărește crearea mecanismelor coerente și durabile de monitorizare a puterii judecătorești de către societatea civilă prin implicarea activă a reprezentanților mass-media și activiștilor din domeniul drepturilor omului. Proiectul, de asemenea, va promova dezvoltarea mecanismelor interne de responsabilizare judecătorească (judicial accountability).

Persoanele selectate vor beneficia de o instruire interactivă în domeniul justiției penale și monitorizării acesteia de către reprezentanții societății civile, care va avea loc în zilele de 30-31 martie 2012, la Chișinău. Ulterior, din cadrul persoanelor instruite, vor fi selectați 5 jurnaliști și 5 activiști din domeniul drepturilor omului care, împreună cu 5 avocați, vor forma 5 echipe mobile interdisciplinare de monitorizare a activității judecătorilor de instrucție. Echipele mobile nu doar vor urmări îndeaproape activitatea judecătorilor de instrucție, ci și vor expune public erorile judiciare comise de aceștia în procesul aplicării măsurilor procesuale de constrângere, în special a arestării preventive.

Condițiile concursului

Persoanele interesate vor trimite dosarele complete în limba română (Scrisoarea de intenție și CV-ul) la adresa de e-mail: rdanii@soros.md sau le vor depune la recepția Fundației Soros-Moldova, cu mențiunea ”Pentru concurs – jurnaliști și activiști”, până miercuri, 21 martie 2012, ora 17.00.

Candidații eligibili vor demonstra:

- motivație autentică de a participa la implementarea proiectului;
- cunoștințe în domeniul protecției drepturilor omului;
- capacități de investigare și raportare;
- aptitudini de cercetare și documentare;
- experiență în monitorizarea drepturilor omului și relatarea încălcărilor semnalate.

Atenție: Beneficiari ai proiectului pot fi atât jurnaliști și activiști din domeniul drepturilor omului cu experiență avansată, cât și cei cu experiență minimă. Se încurajează participarea jurnaliștilor și activiștilor din afara Chișinăului, precum și a celor tineri interesați de și implicați constant în promovarea și monitorizarea respectării drepturilor omului în sistemul de justiție.

Pentru informații suplimentare, contactați: Radu Danii, Coordonator proiecte Justiția Penală și Drepturile Omului, tel: 270031; e-mail: rdanii@soros.md.

PROGRAM DE GRANTURI PENTRU ONG-URI PRIVIND PREVENIREA ȘI DIMINUAREA FENOMENULUI DISCRIMINĂRII ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Termen limită: 30 martie, 2012, ora 16.00.

Programul Egalitate și Participare Civică al Fundației Soros-Moldova și-a propus pentru anii 2011-2012 următoarele obiective: consolidarea capacităților organizațiilor neguvernamentale în domeniul prevenirii și combaterii fenomenului discriminării; elaborarea unei platforme informaționale privind fenomenul discriminării în Republica Moldova, care ar servi drept suport în desfășurarea inițiativelor de prevenire și combatere a discriminării; consolidarea bunei guvernări la nivel local prin abilitarea femeilor de a participa în procesul de luarea a deciziilor și de a contribui la dezvoltarea comunității.

În contextul prevenirii și combaterii fenomenului discriminării, Programul Egalitate și Participare Civică a desfășurat în 2011, în parteneriat cu Coaliția Anti-discriminare din România, un program de training pentru 20 de reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale active în domeniul promovării drepturilor omului, care le-a oferit cunoștințe privind criteriile, tipurile de discriminare și alte noțiuni conexe, limite și pârgii esențiale pentru activitatea de promovare și combatere a discriminării. Programul de instruire a fost urmat de un concurs deschis de granturi al cărui scop a fost de a contribui la prevenirea și diminuarea fenomenului discriminării și promovarea diversității, prin intermediul organizațiilor neguvernamentale din Moldova. Astfel, opt organizații au fost susținute financiar să desfășoare campanii pentru prevenirea și combaterea discriminării persoanelor din grupurile defavorizate, elaborarea de studii ce vizează analiza legislației naționale cu privire la capacitatea juridică a persoanelor cu dizabilități intelectuale și evaluarea implementării prevederilor ce se referă la ordonanța de protecție din cadrul legii cu privire la prevenirea și combaterea violenței domestice, precum și alte activități. Pentru a forma o platformă de date cu privire la manifestarea fenomenului discriminării în Moldova, a fost elaborat un studiu sociologic privind **percepția populației vizavi de fenomenul discriminării** și efectuată o cercetare privind **monitorizarea modalităților de mediatizare a diferitor grupuri social-vulnerabile** în cadrul a cinci posturi de televiziune din perspectiva respectării drepturilor omului și prevenirii discriminării.

Scopul acestui program de granturi este de a contribui la prevenirea și diminuarea fenomenului discriminării și promovarea diversității, prin intermediul organizațiilor neguvernamentale din Moldova. Fenomenul discriminării este prezent în Republica Moldova sub diferite aspecte, însă, de cele mai multe ori, ignorat. Diferite categorii de persoane sunt expuse tratamentului inegal, dar nu cunosc ce măsuri trebuie întreprinse în astfel de cazuri sau nu sunt informate de faptul că au fost supuse actului discriminării. În pofida aderării Republicii Moldova la anumite instrumente internaționale privind respectarea demnității și drepturilor omului și existenței în legislația națională a unor prevederi ce interzic discriminarea, nu există o lege în domeniul dat care ar proteja direct victimele discriminării. De rând cu aceste provocări, avem și puțină experiență în practica judiciară în domeniul problemelor discriminării.

Violări ale drepturilor omului se manifestă pe diferite criterii precum, dizabilitate, starea sănătății, vârstă, origine etnică, sex, orientare sexual, etc. Conform unui studiu sociologic elaborat de către Fundația Soros-Moldova în 2010, respondenții consideră că cel mai frecvent sunt discriminate în țara noastră persoanele cu dizabilități mentale și fizice (respectiv 68% și 66%), după care urmează persoanele sărace (59%), persoanele HIV pozitive (56%), persoanele în etate (50%), persoanele de orientare homosexuală (49%), romii (48%) și femeile (32%). Cel mai frecvent, conform aceluiași studiu, cetățenii R. Moldova sunt discriminați la angajare în câmpul muncii, la locul de muncă, la spital/policlinică, de către autorități sau în instituțiile de educație. Dacă în cazul angajării în câmpul muncii și la locul de muncă, persoanele se simt discriminate din cauza stării de sănătate, orientării sexuale, vârstei sau sexului, în cazul instituțiilor educaționale și de sănătate persoanele se simt discriminate din cauza lipsei surselor financiare.

Prin lansarea programului de granturi, Fundația Soros-Moldova își propune să colaboreze cu organizațiile neguvernamentale pentru:

- Împuternicirea grupurilor societății civile în identificarea cazurilor de discriminare, în prevenirea și diminuarea discriminării în bază de dizabilitate, stare a sănătății, vârstă, sex, orientare sexuală, origine etnică etc., la nivel de politici și practici în societate în general;
- Îmbunătățirea nivelului de înțelegere a fenomenului discriminării de către societate prin promovarea valorilor și practicilor privind principiile egalității.
- În scopul realizării acestor obiective, propunerile înaintate spre finanțare vor ține cont de următoarele:

- Abilitarea grupurilor de persoane discriminate în a-și cunoaște și revendica drepturile, inclusiv prin intermediul campaniilor de informare și sensibilizare;
- Identificarea, analiza, promovarea și diseminarea de bune practici privind nediscriminarea;
- Desfășurarea de activități de advocacy privind necesitățile grupurilor de persoane discriminate;
- Monitorizarea și documentarea cazurilor de discriminare;
- Responsabilizarea autorităților și altor subiecți vizavi de fenomenul discriminării și promovarea principiului egalității pe agenda publică și politică;
- Sprijinirea victimelor discriminării în obținerea accesului la justiție.

Eligibile de a participa în cadrul acestui concurs deschis de granturi sunt organizațiile neguvernamentale apolitice, nonprofit, legal constituite în Republica Moldova, care sunt active în promovarea drepturilor omului și/sau au experiență de lucru cu grupuri vulnerabile. Se încurajează formarea de parteneriate dintre organizația aplicantă și alte organizații neguvernamentale, precum și alți actori din societate interesați de promovarea principiilor egalității și diversității. În cazul formării unui parteneriat, vor fi clar indicate activitățile și responsabilitățile asumate de către partener/parteneri în cadrul proiectului.

Nu sunt eligibile pentru acest program organizațiile patronale, sindicatele, organizațiile academice, științifice, culturale, ecologice, sportive și religioase. Nu vor fi finanțate proiecte care nu se înscriu în obiectivele acestui program, cele cu caracter religios, proiectele în domeniul protecției mediului, competițiile sportive, proiectele incomplete sau depuse de organizații neeligibile. Fundația nu susține cereri de ajutor umanitar și proiecte de cercetări tehnico-științifice, nu oferă granturi pentru suport general instituțiilor și organizațiilor, ci susține doar proiecte concrete. Procurarea de echipament este susținută doar când solicitantul demonstrează că echipamentul solicitat este indispensabil pentru desfășurarea proiectului.

Cererea de finanțare va include:

- analiză critică și documentată a situației în domeniul de intervenție;
- Scopuri și obiective corelate cu obiectivele programului de granturi;
- Strategie și metode de implementare realiste și clare, de pe urma cărora vor beneficia un grup concret de persoane;
- Plan de acțiune coerent și bine determinat, care să contribuie la asigurarea bunei implementări și durabilități a proiectului;
- Rezultate realiste;
- analiză a riscurilor și soluții de combatere a acestora;
- Suficiente resurse umane pentru implementarea proiectului, nivel corespunzător de calificare și de experiență a echipei propuse pentru implementare;
- Corelare între bugetul proiectului și activitățile planificate.

Durata proiectului nu va depăși 12 luni.

Mărimea maximă a grantului este de 30.000,00 dolari S.U.A. Nu există o limită minimă de buget pentru acordarea finanțării.

Cererile de finanțare vor fi examinate în conformitate cu următoarele **criterii de evaluare:**

- Relevanța obiectivelor și activităților proiectului cu prioritățile programului de granturi;
- Experiența organizației aplicante în gestionare de proiecte, inclusiv experiența în domeniul promovării drepturilor omului sau lucrului cu grupuri vulnerabile;
- Conținutul cererii de finanțare:
 1. analiza riguroasă a problemei, cauzelor și efectelor;
 2. identificarea grupului țintă și stabilirea unei strategii clare de comunicare privind acest grup;
 3. gradul de implicare a grupului țintă și a factorilor interesați în activitățile proiectului;
 4. gradul de coerență, claritate și fezabilitate a strategiei de implementare și a planului de acțiuni;
 5. relevanța și originalitatea activităților propuse spre implementare;
 6. rezultate clare și realiste;
 7. impactul proiectului asupra grupului țintă și durabilitatea proiectului.
- Resurse umane suficiente și adecvate pentru implementarea proiectului;
- Bugetul proiectului și analiza raportului cost-eficacitate (bugetul este rezonabil și corelat cu activitățile proiectului, include contribuția organizației sau altor actori din comunitate).

Dosarul organizației aplicante va include următoarele documente:

- Cererea de finanțare (poate fi descărcată la www.soros.md);
- Bugetul (se va completa formularul plasat la următoarea adresă: <http://www.soros.md/documents>);
- Chestionar cu privire la abilitățile de administrare a grantului (va fi solicitat de către aplicant de la reprezentanții programului Egalitate și Participare Civică);
- CV-ul directorului de proiect, contabilului, echipei de implementare a proiectului și a experților nominalizați în cererea de finanțare;
- Raportul pentru ultimul an de activitate cu indicarea surselor de finanțare, confirmat de consiliul de administrare al organizației;
- Lista fondatorilor, componența consiliului director al organizației;
- Copia certificatului de înregistrare a organizației și a statutului ei (într-un singur exemplar);
- Ultimul raport de audit privind activitatea organizației;
- Alte materiale pe care le considerați necesare.

Cererile vor fi examinate de către membrii Juriului Egalitate și Participare Civică și aprobate final de către Senatul Fundației Soros-Moldova, în conformitate cu criteriile de selecție și condițiile de eligibilitate. Decizia privind acordarea finanțării va fi luată până la sfârșitul lunii mai 2012.

Dosarul complet, în limba română, va fi prezentat la următoarea adresă, nu mai târziu de 30 martie 2012, ora 16.00:

Str. Bulgară 32, Chișinău MD-2001, Fundația Soros-Moldova, Programul Egalitate și Participare Civică
Versiunea electronică a solicitării de finanțare și bugetul va fi prezentată și în formă electronică, la adresa de email: elesan@soros.md. Dosarele incomplete sau depuse după data limită, nu se vor lua în considerare. Dosarele depuse nu se restituie, cu excepția fotografiilor și copiilor lucrărilor artistice, materialelor video și audio.

Detalii suplimentare pot fi solicitate de la directoarea de program Elena Leșan, prin intermediul poștei electronice (elesan@soros.md) sau telefon: 270031, 274480. La solicitare, poate fi stabilită o întâlnire la sediul Fundației pentru consultări privind procesul de aplicare.

ARTA ȘI CULTURA ÎN SPRIJINUL SOCIETĂȚII CIVILE

Termen limită: Proiectele pot fi depuse în mod continuu, până la 31 decembrie, 2012.

Programul de Artă și Cultură (PAC), Open Society Foundations, anunță concurs de granturi. PAC își dedică activitatea sprijinirii procesului artistic, culturii, drepturilor omului și pledoariilor în domeniul social. Prin intermediul Programului de Granturi, PAC încearcă să încurajeze gândirea critică și să sporească inițiativa sociale în acele părți ale lumii unde societățile deschise sunt lipsă sau slab dezvoltate și unde drepturile culturale ale grupurilor minoritare sunt în pericol. Scopul acestui concurs este de a consolida infrastructurile culturale alternative autonome și inițiativa novatoare în artă în vederea ridicării standardelor profesionale în domeniul artei în regiunile în care PAC activează, precum și promovarea reformei în sfera politicilor culturale. Proiecte eligibile

Proiectele care au ca scop să consolideze cultura ca un pilon în dezvoltarea societăților deschise în Asia Centrală (Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan, Uzbekistan), Caucaz, Afghanistan, Moldova, Mongolia și Turcia), și care vizează unul din următoarele tipuri de activități:

- Producție culturală
- Crearea și consolidarea platformelor culturale
- Dezvoltarea profesională și consolidare de capacități umane

Programul oferă granturi pentru proiecte care variază între 1.000 și 30.000 USD.

Proiectele pot fi depuse în mod continuu pe parcursul perioadei indicate în limba engleză sau rusă.

Pentru informații detaliate și lista țărilor eligibile, consultați Ghidul aplicantului disponibil pe:

<http://www.soros.org/initiatives/arts/focus/civil-society/grants>

Înainte de a aplica, expediați o cerere de aplicare. Timp de 2 săptămâni veți primi un răspuns. Dacă sunteți eligibili, veți fi invitați să completați formularul de aplicare. Cererea-formular, adresa de e-mail la care trebuie expediată cererea, precum și celelalte detalii privind modalitatea de aplicare sunt disponibile pe:

<http://www.soros.org/initiatives/arts/focus/civil-society/grants>

Pentru informații suplimentare: Daniela Bolganschi, dbolganschi@osi.hu, tel: +36 1 882 3163.

EVENIMENTE VIITOARE

14-16 martie, 2012, Geneva, Elveția

Are loc cea de-a 19-a sesiune a Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, unde va fi adoptat Raportul final al Republicii Moldova privind Evaluarea Periodică Universală. Societatea civilă este reprezentată de **Grupul de Resursă pentru Drepturile Omului**, susținut de Programul de Drept al Fundației Soros-Moldova și Open Society Foundations.

15-16 martie, 2012, Chișinău

Masa rotundă ce finalizează proiectul **Transformarea sectorului agricol: dezvoltarea economică durabilă**, implementat de Agenția Națională pentru Dezvoltare Rurală ACSA în parteneriat cu Compania de consultanță VVMZ din Slovacia, cu sprijinul financiar al Programului Est Est: Parteneriat fără Frontiere al Fundației Soros-Moldova și al Fundației pentru o Societate Deschisă din Slovacia. În cadrul evenimentului, participanții vor avea posibilitatea să se familiarizeze cu experiența țărilor-membre UE acumulată în sectorul rural și agricol și să identifice politicile care vor contribui eficient la dezvoltarea economică durabilă a sectorului agricol și a comunităților rurale din țara noastră.

30-31 martie, 2012, Chișinău

Training pentru jurnaliști și activiști în domeniul drepturilor omului, în cadrul proiectului „**Îmbunătățirea respectării dreptului la libertatea și siguranța persoanei în Moldova**”, implementat de Programul de Drept al Fundației Soros-Moldova. Proiectul urmărește crearea mecanismelor coerente și durabile de monitorizare a puterii judecătorești de către societatea civilă prin implicarea activă a activiștilor și reprezentanților mass-media.